

Hitleris savo laimėjimais nenustebins pasaulinės istorijos. Prieš jį yra buvę daug smarkesnių vadų. Aleksandras Didysis (gyvenęs 356-323 prieš Kristų) su 35,000 karių pavergė visą tuomet žinomą pasaulį, o paskiau apsi- verkė, kad nebėra su kuo pė- tis.

Perėjęs Helesponto upe, Aleksandras atsidūrė Mažojoj Azijoje ir užpuolė 600,000 per- sų armiją, kurią jis nugalėjo netekdamas 110 vyrų. Hitle- ris tokių stebuklų dar nepa- darė. Bet kaip vienas, taip ir kitas pasižymėjo nepaprastu žiaurumu. Aleksandras pa- ėmęs graikų miestą Pindas, sudegino jį, o 30,000 gyven- tojų pardavė kaipo vergus.

Amerikos lietuviai dabar laužo galvas spėiodami kas atsitiko su Lietuva. Ar labai ji sunaikinta naujo karo, ar beliko kas iš tokių miestų kaip Šiauliai, Panevėžys, Ukmergė, Marijampolė, Kaunas ir Vilnius. Telegramos praneša, jog pasitraukdami bolševikai vis- ką naikino, viską degino. Apie 40,000 lietuvių priverstinai iš- gabeno į Sovietų Rusiją.

Maskvos agentai pirmiau skelbė, jog Stalinas užimda- mas Lietuvą, apsaugojo ją nuo "imperialistinio karo". Nuo to kio apsaugos tesergsti mes Praamžius! Maskoliai jau an- trą syk visai sunaikina Lietu- vą.

Pašauktas į kariuomenę J. H. Carpenter, iš Chicago, nu- siskundė, kad pečiuose turis reumatizmą. Gydytojai padė- jo jį po X-Ray ir pastebėjo pe- čiuose pusanro colio ilgumo adata, kuri užsiliko nuo 1937 metų operacijos. Matot, ka- riuomenė kaikiuriems gražina sveikatą.

Mūsų komunistai dabar gvol- tu rėkia, kad Hitleris užpuolė Sovietų Rusiją. Jie bėgioja iš vieno mitingo į kitą, šaukda- miesi į dangų pagalbos. O kai Lietuva buvo užpulta tokiu pat budu ir galutinai paverg- ta, tai jie šaipėsi ir džiaugėsi. Well, nesidžiaug iš kitų nelai- mės, nes kartais gali ir pats ją sutikti.

Tarp Washingtono ir Lon- dono dabar eina pasikalbėji- mai apie tai kokio nusistaty- mo laikytis link Baltijos val- stybių. Nei Anglija, nei Sovie- nytos Valstijos bijosi, kad tos trys tautos, nusikračiusios rau- donųjų jungo, nesurištų savo likimo su Hitleriu ir neįstotų į "naują tvarką" Europoje.

Kad tas neįvyktų, Anglija ir Amerika turi paskelbti, jog jos pripažįsta teisę lietuviams, latviams ir estams būti nepri- klausomais. Iki šiam laikui Anglijos nusistatymas buvo ne aiškus ir miglotas.

Chicago Daily Tribune sa- vo editoriale, pereitam ket- virtadieny, parašė tokį daly-

Kaune Iškilmingai Palaidojo Kritusius Kovoje Lietuvius

Pabėgusio į Vokietiją Lietuvio Laiškas.

Atspėjo, Jóg Jiems Neužilgo Teks Grįžti į savo Tėvynę

Aš su savo šeima ką tik at- siradau Vokietijoje. Pabėgo- me iš Lietuvos apie 45,000 žmonių nuo siaučiančio kom- unizmo. Iš lietuvių atima kas tik papuolė: žemė, namus, gy- vulius, dirbtuvėles ir pan. Jei- gū komisarams ar jų lakud- roms nepažinka kieno nors iš- veizda, tą išvaro iš namų grio- vius kasti, ar miško kirsti, o visą turį pasiima sau. Tai dar gerai, kad gaunį griovių kasti, bet daugelis žmonių ir to negauna. Jie yra priversti slankioti ir prašyti duonos kas nio.

Vienu žodžiu, buvęs turtin- gas Lietuvos kraštas, liko tik prisiminimu. Daug paskendo į skurdą ir vargą, daug areš- tuota už komunistų įstatymų nevykdymą arba negerbimą. Tarpe nukentėjusių ir kalėji- muose yra nemažai Amerikos lietuvių artimų giminių, ku- rie neturi galimybės išreikšti savo skausmus. Jie laukia, kad kas nors ateitų jų išva- duoti iš komunizmo vergijos jungo.

Mes vos 3 savaitės kaip at- vykome. Esame apgyvendinti buv. Lenkijos teritorijoje, labai gražiame kurorte. Tarpe visų atbėgėlių eina kalbos, jog ne- užilgo mums vėl teks grįžti į numylėtą Lietuvą.

Atrodo, jog Baltijos kra- štų žmonės sukilo prieš rau- donuosius viešpaučius ir priims pagalbą vieno piktojo dikta- toriaus, kad atsikratyti nuo kito. Mr. Churchill gal dar nežino, ką jiems pasakyti, bet jis, beabejo, simpatizuos su jų pastangom išvyti komunis- tus."

Simpatija yra geras daly- kas. Bet šiuo momentu jos ne- užtenka. P-nas Churchill turi dabar pareikšti, jog jis neleis maskoliams grįžti į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tuomet tų kraštų žmonės visa širdžia bus su demokratijom.

Amerikos lietuviai ir jų or- ganizacijos turės pasiimti į sa- vo rankas Lietuvos reikalų gy- nimą. Per Washingtoną mes galėsime daug ką atlikti ir lai- mėti. Prez. Rooseveltas nepa- keitė savo nuomonės link Lie- tuvos. Mes gi privalom įrodyti savo darbu ir pasišventimu, jog gelbstim Lietuvai; gelbs- tim trims milijonams žmonių pasiluosuoti iš svetimos oku- pacijos. Kai kiti pamatys mu- sų nuoširdžias pastangas, tuo- met ir jiems bus smagiau su- teikti pagelbą.

Kauno miesto vaizdas. Laikinoji Lietuvos Sostinė buvo apdaužyta nazių orlaivių ir bol- ševikų kanoulių, kuomet ten įvyko Lietuvos sukilimas.

Maskva Apgailėstauja Savo Klaidas

Suteikė Amnestiją Buv. Užsienio Komisarui M. Litvinovui

M. Litvinov, kuris buvo eks- komunikotas ir išmestas iš už- sienio komisarato dėl to, kad palaikė demokratiją pusę, da- bar vėl tapo pašauktas į dar- bą. Jis tarpininkaus tarp So- vietų Rusijos ir Anglijos su A- merika. Litvinovas visą laiką buvo didelis Hitlerio priešas.

Ir Širdis Turi Buti Kontroliuojama

Berlynas. — Vienas vokie- čių laikraštis "Stralsunder Tageblatt" praneša, jog ne- toliese Poznaniaus du lenkų nelaisviai ir dvi vokiečių mer- gaitės tapo pasiūsti kalėjiman už meiliškus santykius. Nelai- sviai dirbo farmose, kur gyve- no ir merginos.

Vokiečiai Nusistatę Žygiuoti į Maskvą.

Londonas. — Pasiekę Mins- ką, naziai greičiausiai pasuks dviem keliais. Viena kolumna žygiuos tiesiai į Maskvą, ki- ta pasisuks į Leningradą, kad susijungti su kariuomene, ku- ri dabar yra Suomijoje ir kol kas nieko neveikia.

Užėmus Maskvą, bolševikai- nebeturėtų susisiekiimo gelžke- liais su savo pietiniu frontu. Pristatymas amunicijos, maisto ir kareivių butų paraližuos- tas. Beto bolševikų armijos taptų atkirstos ir atskirai su- naikintos.

Transcontinental & Western Air Lines paskelbė, jog neu- žilgo bus pastatytas orlaivis, kuris vež 57 pasažierius ir skris 350 mylių į valandą.

Rusai Demokratai Džiūgiaus Stalino Pralaimėjimais

Priešingi bolševikams rusų laikraščiai, kurie išeina Sovie- nytose Valstijose nelieja per- daug ašarų del Stalino. Kaiku- rie tikrina, jog komunistai an- trū syk išdavė Rusiją, pasira- sydami su Hitleriu nepuolimo sutartį. Demokratinio nusista- tyimo rusai laukia kada bus nuverstas Stalinas, kad pas- kiau jie galėtų sugrįžti į savo kraštą.

Kaip Vokiečiai Paėmė Kauną 1915 Metais

Bėgyje paros desėtku metų Lietuva du kartu tapo mušio lauku vokiečių ir rusų armi- joms. Apie šio karo judėji- mus dar per anksti kalbėti, nes ne viską žinom. Bet kas įvyko pereitam kare laiks nuo laiko vertėtų prisiminti.

Didieji ir lemiantii mušiai tarp caro ir kaizerio armijų Lietuvoje, įvyko rugpjūčio mė- nes, 1915 metais, kai vokie- čiai pradėjo daugyti didžiusias rusų tvirtoves, ypač Kauną. Kaunas buvo gerai apginkluo- tas, bet vokiečių generolas Litzman paėmė jį į keturias dienas. Vokiečiai turėjo ger- esnę artileriją, o rusai buvo susimaišę ir nežinojo ko grie- bitis. Sykiu su Kauno miestu, vokiečiams teko 30,000 nelai- svių, 600 kanoulių ir daugybė kitokio turto.

Kauno puolimas išgąsdino Rusijos žmones, kuriems buvo įkalta į galvą, jog Kaunas yra nepaimamas. Tuojau prasidė- jo bruzdėjimai prieš karo va- dovybę, ypač Didįjį Kunigaik- štį Nikolai Nikolajevič, kuris skaitė vyriausiu vadu. Karei- viai atvirai kalbėjo apie par- davimus, o civiliai apie — re- voliuciją. Rusijos armijos, po

Lietuva Buvo Užimta į Keturias Dienes

Kuomet pereitame kare vo- kiečiams reikėjo istisų metų, kad užimti Lietuvos kraštą, tai šį kartą jiems užtekė tik keturių dienų. Nazių divizijos greit pralaužė bolševikų liniją ir paskiau prasidėjo skubus žygiavimas į šiaurę ir pietus.

Vokiečiai Rytu Fronte Turį Daugiau Divizijų Negu Sovietų Rusai

Washington. — Amerikos karo ekspertai numato, jog tik stebuklas gali sulaikyti vo- kiečius nuo apgalėjimo Stoli- no imperijos. Naziai turi rytų fronte 160 divizijų. Prie jų reikia pridėti apie 10 divizijų rumūnų ir tiek pat suomių. Tuom tarpu bolševikai spėjo sutraukti tik 150 divizijų.

Tačiau bolševikų kariuome- nės nepalyginsi prie vokiečių. Pastarieji turi geresnę vadovy- bę, moderniškesnius ginklus ir daugiau patyrimo mušiuose. Dauguma rusų ginklų esą pa- senę. Orlaiviai, tankai du syk lėčiau eina, negu vokiečių.

Traukdamiesi Bolševikai Visą Naikino

Negalėdami atsilaukyti prieš nazius, bolševikai bėgo ir de- gino viską, kas tik pasitaikė pakeliui. Todėl daugybė Lie- tuvos miestelių ir ukų visai sunaikinta.

Bolševikų orlaiviai smarkia pradėjo daužyti suomių mies- tus. Turku miestas esąs visai sunaikintas.

Kauno užėmimą, galėjo šiaip taip gintis, bet ne pulti.

Kažin ar tas pats atsitiks ir su raudonojom armijom po to, kai jas išvijo iš Lietuvos Hit- lerio divizijos?

Lietuvą Valdo Laikina Valdžia Paliuosavo Polit. Kalinius

Kaune Iškilmingai Palaidojo Žuvusius Sukilime

Paliuosuoti Politiniai Kaliniai Kaune ir Vilnuje.

Kaune ir Vilniuje gyvenimas normalėja. Vokiečių karo vadovybė bendradarbiauja su Lietuvos sukilėlių laikina vy- riausybe, kuri susidarė birže- lio 23 dieną, sukilimo metu.

Vyriausybė intensyviai orga- nizuoja ir tvarko kraštą. Bir- želio 26 dieną, Kaune iškilmin- gai palaidotos sukilimo aukos. Iš kalėjimo paleisti visi politi- niai kaliniai, kurių bolševikai nesusėpėjo išvežti. Daugiau ži- nių tikiu pranešti artimiausiu laiku, nes kitą savaitę numato- ma ekskursija į rytų pusę.

— Ancevičius.

Lietuviai Perima Valdyti Kraštą

Aukščiau paduotą telegra- mą prisuntė iš Berlyno buvęs "Lietuvos Zinių" koresponden- tas. Iš telegramos galima spė- ti, jog lietuviai perima krašto valdymą į savo rankas. Bolše- vikų konfiskuoti namai, žemės ir dirbtuvės bus sugrąžintos buvusiesiems savininkams. Taip pat bus panaikinti tie impor- tuoti iš Maskolijos "kolcho- zai", kurių lietuviai taip ne- apkentė.

Sakoma, jog Kaune susidarė laikina sukilėlių vyriausybė, kurion įeina greičiausia lietu- viai kariškiai, vadovavusieji puolimams prieš bolševikus. Jeių jie išliko gyvi ir jų ne- pagavo raudonieji, tai galima spėti, jog kovose su bolševi- kais jie laimėjo.

Lietuvoj iki rudens jausis di- delė stoka maisto, drabužių ir kitokių dalykų. Jeių kas dar buvo likę iš seniau, tai bolševi- kai išsivežė arba sunaikino. Bet palengvėjus ekonominėms sąlygoms ir gražinus žemę u- kininkams Lietuvos produkcija greit pradės kilti.

Privertė ir Švediją Kooperuoti Su Naziais.

Stockholm. — Švedijos vy- riausybė buvo priversta per- leisti vokiečių kariuomenę iš Norvegijos į Suomiją. Tokiu budu ir ji tampa pasyviu da- lyviu kovose prieš Sovietų Ru- siją. Švedai, žinoma, savo ka- riuomenės nesiųs į Suomiją, bet ji gali pagelbėti savo kai- mynui ginklais ir maistu.

Mūsų Kova Už Lietuvos Laisvę Dar Nebaigta

Diktatoriai Turi Dingti Iš Musų Tėvų Žemės

Mūsų Tėvynė Lietuva prieš metus pavergta plėšraus kai- myno iš rytų pusės, dabar ta- po paliesta naujų įvykių, iš vakarų siaubiant kitam galiu- niui. Naujos invazijos proga, Kaune paskelbta Lietuvos val- stybė daugiau Rusijai nepri- klausoma; paskelbta taipgi ir Lietuvos valdžia.

Akivaizdoj šio įvykio, Lie- tuvai vaduoti Sąjunga per sa- vo centro valdybą pareiškia savo nusistatymą:

1) Mes nesutiksime skai- tyti Lietuvą faktiškai nepri- klausoma, ir jos valdžią ne- skaitysime teisėta, jeių ji su- kurta, ir valstybė paskelbta nepriklausoma tik svetimos propogandos arba net ir prie- vartos sumetimais, kas galėtų Lietuvai suteikti tik daugiau nelaimių.

2) Lietuvos nepriklausomy- bės atstatymą mes visais gali- mais budais remsime, ir Lie- tuvos valdžiai, (kuri bus pil- nai nepriklausoma nuo bent kokios diktatūros), kuom galė- dami gelbėsime atkurti Lietu- vos valstybės gyvenimą, kuom- met tikrai žinosime, kad nepri- klausomybę paskelbė ir val- džia sudarė tik Lietuvos pilie- čiai savo pastagomis ir liuosa valia, be svetimos prievartos.

3) Mes visuomet stovėsime už demokratijos principus, ir skaitysimėsi tik su liuosa Lie- tuvos piliečių valia, bet nie- kad neteiksime jokios pagal- bos diktatorių viliugingoms užmačioms.

4) Mes stovime ir stovėsi- me už Amerikos Suvienytų Valstijų ir kitų demokratiškų valstybių principus, ginsime demokratiją ir griežtai kovo- sime prieš užgrobikus ir tau- tų pavergėjus.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Cento Valdyba:

- A. Oliš, pirmininkas,
- P. J. Žiuris, vice-pim. I,
- M. Vaidyla, v.-pirm. II,
- Dr. S. Biežis, sek.,
- J. J. Bačiūnas, išd.

Daugiau Vyrų, Negu Moterų

Paskutinis gyventojų surašy- mas Suvienytose Valstijose parodė, jog vyrų esama 66- 183,000, tuom tarpu kaip mo- terių priskaitoma vienu milio- nu mažiau. Jeių taip, tai sen- bernių skaičius turės noroms, nenoroms padidėti.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

840 West 38rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
 In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadieniai.
 Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
 840 West 38rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suapianytose Valstijose metams \$2.00
 Užienyje metams \$3.00

Nauji Įvykiai Ir Lietuva

Mes neturim pilnų žinių apie tai, kas atsitiko Lietuvoje bėgyje kelių dienų. Iš to, kas pasiekė mus galime įsivaizdinti, jog ten įvyko didelės permainingos. Netikėtu greitumu tapo prašalinti raudonieji okupantai, kurie per metus laiko terorizavo Lietuvą, plėšė ką tik galėjo ir prievarta bruko rusišką komunizmą. Lietuvoje jų jau nebėra. Tą kraštą užėmė nazijų kariuomenė, kurios elgesys ir nusistatymas link Lietuvos žmonių mums dar nėra žinomas.

Toji permaina įvyko baisiose sąlygose. Moderniško karo žaibai palietė visą kraštą. Sodybos, miestai ir miesteliai tapo išgrauti, ar sudeginti. Besitraukdami bolševikai naikino ką tik galėjo. Keli šimtai tukstančių žmonių vėl paliko be pastogės ir duonos kėnio. Ne gana to, raudonieji išvežė iš Lietuvos 40,000 asmenų. Juos laikys kaip užstatą, arba įkaitus.

Jei Lietuvos liaudis bandytų keršinti tiems savo skriaudikams, kurie nespėjo išsinešdinti, tai išvežtieji į Sovietų Rusiją lietuviai turės atsakyti. Jei prie to skaičiaus pridėsime anksčiau išgabentus į Kazakstaną ir kitur, tai bendras skaičius politinių nelaisvių gali siekti 100,000. Neskaitydami lietuviai tautai, tai didelis ir skaudus smugis.

Mūsų broliai ir seserys pergyvena baisią tragediją. Tą tragediją sunku būtų atvaizduoti ar apsaityti tiems, kurie patys jos nepatyrė. Aš dieną tulas Chicagos laikraštis įdėjo vaizdą iš Lietuvos. Visas miestelis liepsnose ir iš gyvųjų ten paliko tik vienas arklys. Karas per Lietuvą perėjo kaip ugniakalnio lava, degindama viską pakeliui.

Bet iš viso to vargo ir sunkumų gal užgims kas nors geresnio; gal lietuviai ir vėl atgaus savo nepriklausomybę. Tuomet vietoje griuvusių, iškilis nauji pastatai; vietoje išnaikintų ukijų susikurs sodybos ir žmonės pamazų užmirš tą, ką jie dabar pergyvena. Grįžusi laisvė bus jiems ganėtinai atlyginimu už skaudžias karo dienas ir valandas.

Apie Lietuvių Sukilimą Prieš Bolševikus

Kaip tikslai pasigirdo pirmieji vokiečių bombų sprogi-mai Kauno aerodrome, lietuviai širdys, beabejo, nudžiugo. Jie suprato, jog tai karas tarp nazijų ir bolševikų, o tas karas gali prašalinti nepakenčiamą raudonųjų jungą. Drąsieniai jaunuoliai pradėjo slapta organizuotis; prie jų prisidėjo buvusieji kariai. Atsirado ir užslėpti ginklai.

Nakties laiku šie entuziastai užpuolė Kaune esantį raudonarmiečių garnizoną, jį nuginklavo ir užėmė radio stotį, iš kurios tuojau paskelbė laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Bolševikai prisuntę daugiau jėgų ir pasak amerikiečių korespondentų, Kauno gatvėse ėjo mušiai. Kuom jie užsibaigė nėra tikrų žinių. Tik vienoj vietoj buvo pasakyta, jog lietuviai neleido bolševikams išsprogdinti Kauno tiltų. Iš to galime spręsti, jog lietuviai laikė Kauną iki neatėjo vokiečiai.

Niekas negalės primesti, jog Lietuvos žmonės eina kartu su Hitleriu. Sukilimą išprovokavo patys bolševikai savo nežmonišku elgesiu. Jie siekė sunaikinti lietuvius fiziškai ir dvasiniai. Nejaugi lietuviai sėdės ir lauks, kaip avys iki raudonieji juos ekstraminuos? Kova už buvį pasilieka svarbiausioji tautos pareiga. Lietuviam atrodė, jog geriau žūti su ginklų rankoje, negu mirti maskolių kalėjimuose, arba būti nužudytams raudonųjų budelio.

Gal būtų tuli politikieriai pasakys, jog lietuviai parodė savo neįgalumą demokratijoms. Bet juk bolševikai nėra demokratų; priešingai jie yra ne mažesni demokratijos priešai, kaip ir naziai. Nei vienas amerikiečių laikraštis nepasmerkė lietuvių už sukilimą prieš raudonuosius engėjus. Kiekviena kita tauta, atsidurusi panašiose sąlygose, būtų tą padarįsi.

Ko Lietuviai Gali Tikėtis Ateityje?

Kad parodyti, jog lietuviai kovoja ne už nazius, bet už

savo laisvę ir nepriklausomybę iš Kauno radio stoties buvo paskelbta sudarymas naujos vyriausybės, kurios priekšaky atsistoja Kazys Skirpa; Lietuvos atstovas Berlyne. Krašto apsaugos ministeriu paskirtas gen. St. Raštikis, finansų min. E. Galvanauskas, vidaus reikalų R. Skipitis. Šie asmenys yra visiems gerai žinomi ir jie Lietuvos nesukompromituos. Jie taip pat neparisdūs bife kam.

Tolesnė įvykių eiga gali būti panaši tai, kuri buvo po Vasario 16 dienos, 1918 metų. Okupacinė nazijų vyriausybė įsisteigs Kaune ir Vilniuje. Jos turės klausyti civilė administracija. Naujoji Lietuvos valdžia pradžioje nedaug ką galės atlikti, nes jos rankos bus surištos. Galimas daiktas, jog nazijų lyderiai reikalavus iš lietuvių pasižadėjimo įeiti į Hitlerio sutvertą "naująją tvarką" Europoje. Juk ir buvusio Vokietijos kaizerio valdžia reikalavo iš Lietuvos Tarybos įeiti "į artimus santykius su Vokietijos imperija". Bet kai vokiečiai pralodė karą, tai viskas nuėjo niekais. Panašiai gali atsitikti ir dabar.

Pilną nepriklausomybę Lietuva gali atgauti tik laimėjus Anglijai ir bendrai demokratijom. Tuomet išnyks ne tik hitlerizmas, bet ir stalinizmas, nekabant jau apie "il duce" — Mussolinį. Diktatoriškoj Europoj laisvės mažoms tautoms vis vien nebus, todėl mums, Amerikos lietuviams, reikėtų troškinti ir savo pajėgom prisidėti, kad demokratija paimtų viršų ir kad pasaulis tvarkytusi priez. Roosevelto paskelbtais obalsiais.

A P Ž V A L G A

LENKAI TAIKOSI SU SOV. RUSIJA

Kai Hitleris susikibo su Stalinu, lenkai buvo priversti pakleisti savo nusistatymą. Iki šiam laikui jie žiūrėjo į abu kaip į savo krašto mirtinus priešus; dabar lenkai įeško taikos su Sovietų Rusija. Pastaroji turinti atstatyti senus rubežius ir paliuosuoti apie 300,000 lenkų nelaisvių.

Maska, greičiausiai, priims šias sąlygas, nes dabar jai nėra kitokios išeities. Ji gali ir Vilnių pripažinti lenkams. Tik klausimas ar Stalino valdžia išsilaikys iki karo pabaigos. Po pirmųjų nepasisekimų ji gali greičiau nusvirtti, negu Romanovų sostas.

SIULO PAAUKOTI PINIGUS GERESNIAI TIKSLUI

Vienas mūsų skaitytojaš iš Philadelphia, Pa. prisuntė tokį pasiūlymą: vietoj siulomos konferencijos rytinėse valstijose geriau padidinkim šelpimo fondus. Kiekvienas, kuris mano važiuoti į tą konferenciją tegul paaukauja kelionės pinigų Lietuvos atstatymui, o pats pasilieka namie. Iš to busiųjų daugiau naudos, negu iš pasikalbėjimų suvažiavime. Tas skamba labai gražiai, tačiau praktikoje neįvykinama. Atstovai, kurie vyksta į konferenciją jaučia, jog kaikiurių dalykų nenupirksi ir už pinigų, butent — susipažinimo su kitais veikėjais, nustatymo bendrų tikslų ir pareiškimo žmonių valios tuo, ar kitu klausimu. Praktika parodo, jog po pasekmingų suvažiavimų, padidėja ir veikimas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PAREIŠKIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos pildomasis komitetas susirinkęs Chicage apsarstyti Lietuvos padėti, nutarė pasiųsti valstijos departamentui Washingtone ilgesnį memorandumą, kuriame tarp kitko sakoma:

Milžiniška Amerikos lietuvių dauguma yra įsitikinusi, kad Lietuva atgaus laisvę tikslai tuomet, kai Didžioji Britanija su Ameri-

BENDRADARBIUKITE "SANDAROJE"

kos Jungtinių Valstybių parama sutriuškins Hitlerį. Tikslai tuomet bus ir iš Lietuvos išvyti naujieji okupantai ir žmonės gaus progą laisvai sudaryti savo valdžią.

Didžiausią pavojų Amerikos demokratijai ir visų tautų ateičiai šiandien sudaro Hitlerio armijos. Todėl Amerikos Lietuvių Taryba šiuomi reiškia griežtą Amerikos lietuvių pasiryžimą remti Jungtinių Valstybių pastangas, kad tas baisiausias žmonijos priešas būtų sumuštas.

Amerikos Lietuvių Taryba dar kartą išreiškia Prezidentui Rooseveltui ir jo administracijai giliausią padėką už jos pasižadėjimą remti lietuvių tautos troškimą atstatyti savo nepriklausomą valstybę ir reiškia viltį, kad ji šito savo teisingo ir kilnaus nusistatymo nepakeis.

Taigi, Amerikos Lietuvių Tarybos nuomone, tikrąją laisvę ir nepriklausomybę Lietuvai gali atnešti tik demokratių laimėjimas.

KAUNĄ DABAR VALDO VOKIEČIŲ KARISKIAI

Gauti pranešimai iš Berlyno tikrina, jog užėmė Kauną, vokiečiai įsteigė ten ir savo karinę administraciją. Judėjimas mieste sustabdomas nuo 10 valandos vakare. Išvažiujant iš miesto reikia gauti komendanto leidimą. Radio stotis veikia lietuvių ir vokiečių kalbose. Kuošiamasi išleisti lietuviškus laikraščius.

Kol karinės operacijos Lietuvoj neužsibaigs, tol negalės įsisteigti civilė vyriausybė. Apleidami Kauną, bolševikai apiplėšė ką tik galėjo. Nėmažai namų esą sudeginta.

Pavyzdinga Žmona

Petras: — Aš turėsiu skirtis su savo žmona, nes ji nekaltėjo su manim per šešis mėnesius.
 Jurgis: — Nebuk kvailas! Tu niekad nesurasi geresnės kaip ji.

85 nuoš. žemės Suvienyto Valstijosje yra vartojama agrikulturai.

Liuosos Valandos Pasiskaitymai

Raganų Deginimas Buvo Įprastu Dalyku

Tikras Nuotikis Zemaičiuose 1672 Metais.

Šiandie nebesinori tikėti, kad tokie dalykai galėjo dėtis dar nelabai seniai mūsų Zemačioj. Užsilikę teismų rekordai rodo, kad 1672 metais, Girkalny, Zemačią kunigaikštystės generolas Mickevičius, gen. Poplauskis ir teisėjas Valatkevičius svarstė Girkalnio gyventojos Lašienės bylą. Lašienė buvo kaltinama ragana-vime ir jai prikišta 14 nusižen-gimų:

1. Skalbdama išardė marškinių rankoves, kad nudžiūtų marškinių dėvėtoja.
2. Pavogė ir apžavėjo vaiko pagalvį ir kepurę, kad tas susirgtų ir akim nematytų.
3. Sužavėjo pajuoštę, užkasdama ją Bibirbos balose.
4. Į pagalvę įdėjo kaltunų kad džiūtis šimstestų. Numirėlių kaulus kaisėjo į pagalvius, kad numirtų tie, kas ant jų gulės.
5. Į pagalvę įdėjo vanago nagą, kad barniai ir rietenos kiltų; pienu karvėms atėmė ir maru gyvulius apleido.
6. Pievose raras į puodelį rinko, kad nederlius ir sausmetis kiltų; degtinę ir alų darydama žavėjo, kad nerugtų.

Už visą eilę panašių "nusi-kaltimų" Lašienė buvo teisiamą, pagal Zemačią vyskupo Jurgio Tiškevičiaus įsakymą, kad: "Zavėtojai, burtininkai ir visi sutartis su velniais darantieji turi būti kankinami ir iš žmonių dragąjos išnaikinti." Teismo procedura buvo savotiška. Minėtą Lašienę pradžioj smarkiai kankino, reikalaudami prisipažinti kalta. Toji gi atsisakė prisipažinti. Tuomet ištyrimui ar ji teisybę sako, ar meluoja, pavartota sekanti priemonė. Nelaimingai moteriškai surišo rankas, nuvežė į vidurį ežero ir įmetė vandenin. Teisėjai žiūrėjo kas toliau bus. Jei kaltinamoji greit nuskęs, tai reiškia ją ne pilnai buvo pagriebęs velnias; jei pluduriuos, tai bus ženklas, jog jai gelbsti velnias.

Minėtoji Lašienė ne iš sykio paskendo. Ji buvo iškilus į viršų. Teisėjai padarė išvadą, jog velnias ją kilnoja. Ji buvo ištraukta iš vandens, atgavinta ir paskiau sudeginta ant laužo. Panašių atsitikimų yra buvę labai daug ne tik Lietuvoj, bet ir kitose šalyse.

Kuomet Kas Buvo Išrasta

Štai keletas išradimų, kurie paveikė žmonių gyvenimą. 1022 metais Gvido Arezzo sugalvoja gaidas ir gamą; 1300 buvo išrasta akiniai. Kortomis pradžioje žaidė pavkvaishes prancuzų karalius Karolis VI, bet 1380 metais kortas ėmė vartoti visi. Broliai Van Dyck 1420 sukombinavo aliejaus dažus; 1660 metais Jean Nicot atvežė į Europą tabakos.

Spilkutės pasirodė 1570 m., 1600 pirmu syk pradėtos vartoti nosinės, o 1609 metais Europoje buvo išvirta kava.

Tabaką Pirmiausia Pradėjo Vartoti Moterys

Kuomet Kristofas Kolumbus pasiekė Ameriką, tai jis greit pastebėjo, jog senos indijonų moterys ruko kokį tai džiovintą augalą. Vėliau paaiškėjo, jog tas buvo daroma dievų la-bui, vietoj maldos. Kuri moteriškė tingėjo melstis, arba šokinėti apie ugnį, toji užsi-degdavo pypkę ir leisdavo dumus į viršų.

Po kelių dešimtų metų tas augalas pasiekė ir Europą. Pirmuoju tabokos augintoju buvo prancuzų atstovas Portugalioj Nicot. Jo vardu pavadinta ir svarbiausias elementas tabakoje — nikotinas. Septynioliktam šimtmety tas augalas skaitėsi ypatingu vaistu. Vėliau jį rukė vyrai, kad parodyti moterims, jog jie pilni vyriškumo ir drąsos.

Mahometonai, ypač turkai, buvo labai priešingi rukymui. Už tokį prasižengimą grėsė

net mirties bausmę. Vienok ir toks griežtumas nieko negelbėjo ir šandie Turkija daugiausia gamina tabokos. Gydytojai tikrina, jog rukymas kenkia sveikatai, nes gādina nervus, silpnina širdį, nuodija kraują ir pan. Bet kai pažiūri, tai retas kuris gydytojų neruko. Tokiu būdu cigarai, cigaretai ir pypkės neišnyksta iš mūsų tarpo.

Keistas Užgimimas

Medical College of Virginia leidžiamas žurnalas pranešė apie užgimimą dvynukų, vienas viduryje kito. Pietinėj Minnesotos dalyje moteriškė pagimdė pilnai išsivysčiusių mergaitę. Po kelių mėnesių kudikis susirgo ir buvo nuvežtas į St. Paul ligoninę.

Gydytojas pradžioj manė, jog tai tumoras, bet padarius operaciją, pasirodė, jog tai buta antrojo dvynuko, kuris buvo panašus į keturių su pusė mėnesio kudikį. Laikė operacijos abu jie mirė.

Spalvos Pritaikomos Žmonėms

Bolševikus mes vadinam raudonais, bailius — geltonais "yellow", teisingus — baltais. Ištikimą žmogų vadiname mėlynu, neišmanėlį — žaliu, o bespalviu yra tas, kuris niekuom nepasižymi.

Skaitykite "Sandarą"

STATYKITE NAUJĄ NAMĄ

Kam pirkti seną namą kada aš tamstai galiu pastatyti naują grašų namą dar pigiau negu tamsta turėtum užmokėti už seną.

JOHN PAKEL
GENERAL BUILDING CONTRACTOR

Dabar yra geriausias laikas pradėti statymo darbą, todėl neatidėliokite tolesniam laikui. Statykite dabar kol dar kainos nėra iškilusios. O kad kainos kils tai nėra abejonės. Dėl platesnių pasitarimų šaukite arba atvažiuokite į mano ofisą, kuris kasdien atdaras nuo 9 ryto iki 8 vakaro, trečiadieniais ir penktadieniais iki 5 vakaro, nedėliomis iki 12 vidurdienio. Atvažiuosiu pasidarysi užbaigtus ir apgyvendintus namus. Esu tikras tie namai patiks, nes jie yra labai gražios formos, ekonomiškai ir nebrangūs (didžiojoj 2 flatų).

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Sukys-Doody-Antonisen, Inc.

3252 South Halsted Street

Patarnausim Lietuviams Dar Geriau Negu Praeityje

G. A. SUKYS, President of

SUKYS-DOODY ANTONISEN, INC.

3252 South Halsted Street

VALANDOS: Antr., Treč. ir Šešt. nuo 9 iki 5:30 val. vakare
 Kitomis dienomis nuo 9 iki 5:30 popiet

Lietuviai Amerikoje

Visi Racine Lietuviai Turės Bendrą Pramogą Lietuvos Naudai

Dešimties Racine lietuvių draugijų bendras komitetas ruošia Lietuvos naudai pikniką liepos 6 dieną, miesto parke — Pierce Woods. Kelrodis: Busais ir automobiliais reikia važiuoti Tylor Ave. iki Pierce Boulevard ir į vakarus iki Cleveland Ave. Ten randasi gražus žuolynas, ten bus proga linksmai laiką praleisti ir suteikti paramos rusų komunistų nuskriaustai, nukankintai, o dabar Vokietijos ugnimi ir karo pabuklais deginamai Lietuvai.

Turėsime muzikantus, gėrimų, valgių ir kitokių pamarginimų. Vieta didelė, graži su visais įrengtais patogumais dėl vaikų, jaunimo ir augusių. Vardas bendro komiteto kviečiu visus lietuvius atvažiuoti liepos 6 dieną į šį pikniką. Užprašome ir geruosius kaimynus iš Kenosha ir Milwaukee. — M. Kasparaitis.

V. Ambroze Vos Spėjo Išgauti Proklamaciją Pirm Susirėmimų

Newark, N. J. — Kaip kitų valstijų, taip ir New Jersey lietuvių buvo atsilankę pas savo gubernatorių išleisti birželio 15 dienai proklamaciją, užtariamai bolševikų pavergtos Lietuvos. Delegacija sudarė p. V. Ambrozevičius ir p-ni Jieva Trečiokienė. Gubernatorius sutiko išleisti tokį atsisaukimą, bet ne birželio 15 dieną, o keturiom dienom vėliau.

Savo žodį jis išlaikė ir proklamacija pasirodė ketvirtadienį kaip tik į laiką, nes už trejų dienų Hitleris pradėjo daužyti bolševikų linijas.

Apie Gabijos Choro Ir Sandaros Kuopos Pikniką So. Bostone

Karštis Buvo Gana Didelis, Delto Gal But ir Italijonų Prigugždėjo

Sekmadienio, birželio 22 dieną, Keistuio Parke įvyko Gabijos choro ir Sandaros 7-tos kuopos bendras piknikas. Dieną pasitaikė labai karšta, todėl publikos nebuvo tiek, kiek pirmiau budavo. Zinoma, rengėjai negali būti dėkingi gamtai už tokį špōsą, bet karo irgi nemano skelbti.

Mums pribuvus į parką tuo jau pasitiko mus gegužinės bosas P. Yankus, nusiskųsdamas, jog stoka darbininkų. Zinoma, tokiam atsitikime tinginiu prisimesti nepatogu. Sutikau padirbėti ir mane pristatė gaudyti zuikius, bėgančius per žaliąją sieną. Mat, yra daug tokių kostumierių, kurie vengia eiti parkan per "tamožną", arba vartus, kad neireiktų mokėti įžangos.

Budamas ištikimas pasienio kareivis atlikau savo užduotį neblogiausiai ir džiaugiuos pagavęs keletą desėtkų tokių "zuikių". Juos priverčiau užsimokėti už tikieta. Bet vėliau pasirodė, jog geriau bučiau padaręs, jei didžiumą jų bučiau pasiuntęs ten, iš kur jie kilę. Tarpe jų buta daug šven-

to tėvo vaikų, kurie pabuvę nekurių laiką pradėjo nerimauti ir civilizuotiems žmonėms įsakymus davinėti ir triukšmauti. Kitą sykį gavęs tokį darbą pasigaminsiu užrašą: "For Lithuanians Only", tai gal panašių dalykų nepasikartos. Sunkiausiai dirbant teko pastebeti p. S. Kontautą su sunum, Keslerienę su duktere, S. Naudžiuną, J. Kirmelavičius ir J. Tumavičius. Kiti turėjo lengvesnius darbus, kaip pav. Baronas Yuga.

Nors gamta rengėjus nukriaudė, bet pelno už sunkų darbą vistiek liks. Patarčiau Gabijai ir Sandaros kuopai su rengti "overkotų" pikniką ir pažiūrėti ko mes daugiau bijomės — šalčio ar šilumos.

Kaip Mes Radom Trum-pą Prieglaudą Nuo Miesto Varginančios Kaitros

Svečiuose pas pp. Rimkus Michigan

Praeitais savaitės galas buvo gana šiltokas Chicagoje. Todėl aš su A. Kaulakiu nutarėme sekmadienį praleisti p. Rimkų farmoje Michigan valstijoje. Šeštadienį vakarop pasileidome kelionėn ir kai pasiekėme Michigan buvo gana vėloka. P-nų Rimkų šeima jau miegojo, bet aplinkui viešpataujant maloniai tylai, poni Rimkienė tuojau pajuto ir uždegė lempas. Įėjus vidun, tada mumis pavaišino šviežiu pienu ir ėjom miegoti.

Iš ryto pabudau apie 6 val. ir atsikėlęs ėjau su p. Rimku šieno kirsti. Buvo gana įdomu pamatyti kaip su automatišku prietaisu lengvai iš vežimo šieną iškauna. Aš prisimenu Lietuvoje gana sunkiai su šakėmis turėdavau kimšti.

Po pusryčių tai nieko niekam nesakęs, su p-lės Rimkaitės dviaračiais išvažiuavau apie 7 mylias į nemažą ežeruką maudytis, nes kraunant šieną teko ragauti ir dulkių. Parvažiavęs nuo ežero ėjau į vyšnias, kurių pas p. Rimkų labai daug ir privalgiau tiek, kiek tilpo.

Taipgi p. Rimkai turį daug obelių, bet obuoliai dar nepri-nokę, o prie gyvenamojo namo, iš veškelio pusės stovi didelės, žaliuojančios eglės, kurios vėjui paputus galingai ošia, o žmogus ištrukęs iš miesto ir atsidūręs tarp tų eglių ir vaismedžių prisiminti tėvynę Lietuvą, kurioje šiuo laiku gal užia patrankų ir kulkosvaidžių garsai.

Taip pergyvenę šiuos įspūdius sekmadienį saulei nusifeidus ir karščiu nupuolus mes apleidome Eau Claire, Michigan, kur randasi pp. Rimkų tikrai lietuviškai vadinamas ukis. — Zemaitytis.

Mokykloj

— Del ko Babilonijos karalius pasistatė kabančius sodus?

— Tikrai negaliu pasakyti, ponas profesoriau, bet tur but del to, kad bijojo idant vištos nesulęstų sėklų.

Mūsų užsiganėdinimas ir laimė priklauso nuo to, kiek mes gero padarom kitiems.

NEW YORK'O Žinios

Kas Galima Atlikti Kuomet Visi Sukrunta

Nauji Viršininkai Lietuvai Gelbėti Komiteto

SLA. Cetro raštiniėje buvo trečias susirinkimas Lietuvos Gelbėjimo komiteto. Šis susirinkimas buvo organizatyvis, pasiskirstymui pareigų nes čia nuo buvusios didžiosios New Yorko, Brooklyno, Newarko ir šių apilinkių kolonijų draugijų, kluubų, kuopų ir kitų įvairių organizacijų atstovų, buvusioji konferencijoje, balandžio 20 d. išrinktasai iš 17 žmonių Lietuvos Gelbėjimo komitetas nebuvo vietomis pasiskirstęs.

Dabar, birželio 19 d. buvo rinkimai pildomojo komiteto ir komisijų. Išrinkti: pirmininku — A. B. Strimaitis; I vice pirm. J. Glauckas, II vice pirm. — B. Spudienė; sekr. S. Strazdas, Išdininku — A. S. Trečiokas. Išdo globėjai — P. Bajoras ir S. E. Vitaitis. Propagandos komisijon J. Stilsonas, P. Tiškus, V. Bukšnaitis, V. Ambrazevičius ir Dr. M. J. Vinikas. Pramogų komisijon: M. L. Vasil, J. Žilinskas, K. J. Paulauskas ir A. Kriaučiukas.

Kuomet New Yorko Valstijos gubernatorių išleido proklamaciją minėjimui metinės sukakties užgrobimo Baltijos valstybių, tai šis komitetas greitai griebėsi darbo ir kreipėsi paraginti kitų valstijų mūsų veikėjus, kad kreiptusi prie savo valstijų valdžios prašydami paskirti tokią gėdulo dieną. Buvo pranešta, jog A. B. Strimaitis kreipėsi į Pennsylvania, Michigan valstijas; Dr. M. J. Vinikas į Massachusetts, Illinois; A. S. Trečiokas į Maryland, Ohio, Connecticut. V. Ambrazevičius pats su p. Trečiokiene nuvažiavo pas savo valstijos gubernatorių į Tranton ir gavo Jersey valstijos dieną.

Dr. M. J. Vinikas plačiai pranešė kas buvo nuveiktą Pa baltijos Valstijų Dieną New Yorke. — A. B. Strimaitis.

Dabartiniu laikų Suvienyto-se Valstijose yra 360,000 indijonų. Kolumbij atvažiavus jų buvo čia apie 800,000. Atvykę europiečiai užkrėto indijonus sifiliu ir džiova del to jų skaičius taip sumažėjo.

DOMININKAS KURAITIS Sav.

Lopšinė Daina

Tu mik, sapne tau drugeliai sapnuosis Ir sparneliais lengvais tave mariomis neš. Tu mik, nebijok — aš tave palinguosis Ir pernakt naktuzėlę budėsiu čia aš.

Ziurėk kaip ten vyšnios ir obelys miega, Kaip sidabro akim praregėjo naktis. Atjos karalaitis per kvepiantį sniegą, Jam veja ir takai obelių nusniški.

Padangėm skrajosi, sietyną pasieksi... Karaliunas tau naktį atneš dovanų: Atneš jis tau visa, tau visa, ką mėgsti — Lelių, saldumynų, margų kaspinių...

Užsės kalariunas, reikės vėl jam joti Į kovą kažinkur su piktais šlibiniais. O tujen džiaugsminga žvaigždėtame plote Drugelius bevaldysi šilkų kaspiniais.

O rytą, iš miego saldaus prisikėlus, Vėl pasaką gražią aš imsiu tau sekt. Tu mik, mano miela, tu mik mano lėle, Prie tavęs aš budėsiu, budėsiu pernakt!

— J. Aleksandravičius.

Atsisaukimas Lietuvai Vaduoti Sąjungos

Broliai ir seserys, Amerikos lietuviai! Atėjo valanda, kurią sutikti jus buvte raginti daug sykų! Laikas jau bel-džia į mūsų duris ir reikalauja iš mūsų pagelbos mūsų Tėvynės gelbėjimui. Atėjo kritiškas momentas mūsų Tėvynėi naujos nelaimės! Susirėmus dviem galiunam iš rytų ir vakarų, mūsų Tėvynė Lietuvą atsidurė naujo sunaikinimo pavojuje! Tačiau ir taip pavojingoje valandoje, mūsų broliai ir seserys Lietuvoj vargdami uždėtą našta, prie pirmiausios progos siekia atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Šiuos žodžius rašant mus jau pasiekia iš Pabaltijos žinia, kad Kaune jau paskelbta savistovė Lietuvos valstybė, Maskvai daugiau nepriklausoma! Kiek ta žinia teisinga, apie tai galvoti dabar ne laikas. Dabar laikas mums sukrusti ir nešti visokią pagelbą kovotojams už Lietuvos laisvę.

ir talkininkauti jiems visokiais budais, nes už galutiną nepriklausomybės atstatymą teks praleist dar daug skaudžių kovų.

Todėl visi sukruksime šiandien. Dėkime pinigiskas aukas ir siųskime jas Lietuvai Vaduoti Sąjungos fondu, šios sąjungos sekretoriaus antrašu, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Rinkime ir taupykime drabužius, kuriuos dėvėti jau nemanoma, kad vėliau juos pasiųstume į Lietuvą, apiplėštiesiems mūsų tautiečiams.

Likviduokime visus savo naminius nesusipratimus, ir visi kaip vienas, stokime prie bendro darbo Tėvynės vadavimui ir gelbėjimui iš nelaimių. Pradėkime tai ne atidėliojant, pradėkime tam reikalui veikti sau privalomą darbą dabar, šiandien! Prie darbo, mieli broliai ir seserys!

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro — Sekretoriatas.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apert Apsaugos, Turime \$475,000.00

NERA SAUGESNĖ VIETOS DĖL TAUPYMO PINIGŲ.

PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 Archer Avenue

VIRginia 1141

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICtory 1696

MILDA BUICK SALES

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA

Nauja Vieta
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas LAFayette 2022

Pasarga

Motina: — Charlie, neik taip giliai į vandenį, nes gali paskesti.

Vaikas: — Bet kodėl tu papai to nedraudi?

Motina: — Tai kitas dalykas; jis turi apdraudą, o tu ne.

New Hampshire valstijos sostinė Concord turi apie 27,200 gyventojų.

Jei Jums Reikalinga PASKOLA

Ant Savo Namo Ilgesniam Terminui, Arba

Jei Norite Taupinti

Savo pinigų ir užtikrinti rytojų, tai kreipkis į

2202 W. CERMAK ROAD

Chicago — CANal 8887

Mokame 3 1/2% Dividendų

Ben. J. Kazanaukas, Sec.

TURTAS VIRŠ 1,000,000.00

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS.

P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

TALBOT 5208

MARTIN WALULIS KAILININKAS

BRANGIŲ KAILIUKŲ Darom Pagal Užsakymą Senus Perdirbam Pagal NAUJAUSIĄ MADĄ

1854 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

Peter J. AKUNEVICH

(AKUNEVIČIUS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

FUNERAL SERVICE

258 West Broadway

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. SOU. 4486

16-18 Intervale St., Brockton, Mass.

Tel. Brockton 4110

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Prieinama kaina — nuo \$125.00 ir aukščiau

MODERNIŠKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARDS 1546

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public
Apraudžia namus, rakan-dus, biznius, langus, automo-bilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mort-gičius, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

Englewood 5883-5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MONARCH

Wine and Liquor Store

John Gaubas, Sav.

3529 So. Halsted St.

Chicago, Ill

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.

A. F. CZESNA, Savininkas

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 27 — June 27, 1941

VOLUME XII

„Birutė“

Your correspondent must have been suffering from too much week-end when she announced Birute's picnic as falling on Sunday, July 20. The big day, or rather night, is scheduled for Saturday, July 19th, and it's to be a moonlight picnic at the Liberty Grove in Willow Spring, Ill.

Plan to attend this gala affair. There is nothing so relaxing as an evening in the country, away from the hustle and bustle of the hot city. We are sure you will enjoy every minute of the evening we are planning for your entertainment.

Preparation For Next Season.

The chorus has been rehearsing songs from the operetta which will be presented this fall, and judging by the enthusiasm and gusto with which the songs are ringing out, I would venture to say it will be a huge success. The boys are inclined to like the BUM-BUM-BUH number to the extent where it is becoming the "Sweet Adeline" song of Birute chorus.

A. Wedding

What beautiful girls and handsome men in the Helen Chesna—Vytautas Shurn wedding party! Among them our Wanda Prane and the Mischewich sisters, Phyllis and Wanda, looking as pretty as a picture in filmy, white gowns — and of course, the veddy, veddy handsome Joe Chesna stood up for his sister. Helen looked every bit the beautiful, radiant, and happy bride that she was. A large body of Birute members came down to witness this couple saying "I do's."

Here and There

'Tis rumored that horseback-riding enthusiast, Lillian Zakes, fell off a horse last week — tough luck, kiddo — Anyone who danced a polka at Helen's reception will agree that Saturday night was the hottest on record, but you know, we WILL insist on celebrating a wedding the good old-fashioned Lithuanian way.

Ed Pratt making the news again by venturing out on the dance floor to the girls — Al Spittis meeting the gang Friday night and coming back day night and Saturday — Sadie Terminus wearing a dashy dress that came all the way back from Florida with her — Bernice Kazėnas whipping up a picturesque and delicious snack for ye olde gange.

Have just made the acquaintance of our new Sergeant-At-Arms, Charlie Rey — Here's a boy that's going places — Is at present assistant sales manager of a brass foundry — What's this I hear about a men-hater's league to

What Does Nationality Mean To Us?

Many times we come upon people who will deny his or her Nationality because they are ashamed to admit it. The truth is we should not be ashamed of our nationality as our parents are not even though they came to America made their homes here and tried to bring their children up the true American way. They still didn't forget their nationality in teaching the children their native tongue.

Many young folks, born in America are too proud to speak language that their parents have brought down from generation to generation. Some of the Lithuanian young folks can't read or even speak their language.

Back in Europe, where our parents came from, intermarriage was a rare thing. The young folks usually carried on their friendship among themselves, therefore it was not a common occurrence for two different nationalities to intermarry. But in America today things are different, many times nationality does not mean a thing where love is concerned. So therefore many young folks marry each other even though they belong to different nationality. One reason for that maybe said that the young folks that are born in America consider themselves all equals.

There are some nationalities where the young people can not inter-marry, because there is a difference in religion or other matters to consider. We all know that our parents would like to have us marry of our own nationality, because they are proud of it, and not only that, but it is easier for the folks to mix with inlaws of their, as many of the parents can not speak very good English.

So in conclusion I will say it is the right thing to say "I am proud to be an American" but also remember to be proud of your nationality.

— E. A. S.

Like the Phoenix

Ravaged and plundered before, Lithuania is under fire again just because two bad boys are mad at each other. Having greedily ceased Lithuania a year ago, Stalin emptied the cupboard of its bounteous provisions. Now, with Hitler doing a bit of seizure, Stalin is forced to retreat and on his way out, we hear, he is burning even the cupboard. Win or lose, why burn the helpless villages?

Such barbarous action only increases resentment and strengthens the native feeling and desire for the re-birth of one's own country! The Lithuanian spirit can be subjugated and burned, but it shall combat the existing women-hater's team? — Al.

Freed

Princess Stephanie Hohenzollern, who had been held for deportation in San Francisco, with Maj. L. B. Schofield, U. S. immigration service head, who announced her release.

rise out of its ashes like the proverbial ancient bird, the phoenix.

Just recently elaborate plans have been carried out very successfully for a "Baltic States Day" in several eastern states. The unhappy lot that befell Estonia, Latvia and Lithuania drew these peoples into closer sympathy than ever before.

The cause of regaining the freedom of these small nations has been loyally sponsored in America by the Baltic American Society, Inn.

The need of such understanding and cooperative effort between these peoples is most essential and we hope the Society continues its work and is not scared by the crazy patch quilt that Europe is making of itself.

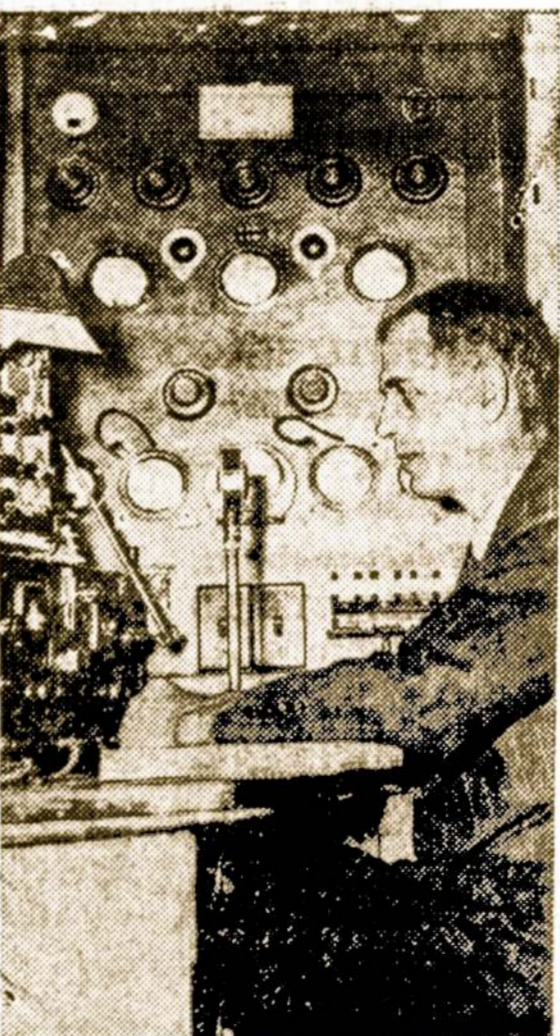
LITHUANIA'S INDEPENDENCE

From various sources it is reported that Lithuania has declared her independence and has again formed her own government. The man at the helm this time is Kazys Skrupa, formerly a colonel in the Lithuanian army and Lithuania's representative in Berlin.

It is as we predicted that Lithuania will not tolerate the Russian yoke any longer than she can help and that at the first opportunity she will claim freedom for her people.

However, we now have to wait and see and hope that the Lithuanian government does not become a puppet of the Nazi regime.

'Ham' Honored

Pictured among the gadgets of his home-built station, WBBP, in Olathe, Kan., Marshall H. Enser, school teacher, was cited as the amateur radio operator who contributed most usefully to the American people. The citation came with the William S. Paley amateur radio award.

Lietuva Laukia Iš Musu Paramos

Pasirušimas Netikėtiems Įvykiams Lietuvoje

Mūsų Pareigos Pasilieka Nepakeistos.

Išplėsta ir nuvarginta žiurios bolševikų okupacijos mūsų senąją tėvynę Lietuvą ištikina naujas smugis — karas. Jei kas dar buvo neišnaikinta bolševikų, tai karas ir vokiečių okupacija viską pribaiigs.

Iš vieno vargo į kitą pakliuvs mūsų broliai. Vargsta jie ir vis šaukiasi mūsų pagalbos. Tad padėkim jiems ir racionalių pagelba bus, jei vieną kartą pas mus Amerikos lietuvius atsiras bendra kalba. Nesiskaldykime, sudarykime vieną frontą, skelbkime, kad Lietuvos šalis turi būti vėl laisva, kad turi būti vėl Lietuvai atstatyta nepriklausomybė, kad lietuviai pasijustų esantys vėl laisvas žmogus.

Baigsis kada nors karas. Lietuva taps nepriklausoma valstybė. Mes pirmieji turėsime jai padėti darbu ir pinigais. Daug ko reikės Lietuvos atstatymui, todėl yra būtinas reikalas sudaryti vieną milijonišką Lietuvai vaduoti fondą, ne kelis tukstančių, bet kelių simčių tukstančių dolerių, kuriuos suaukotų ne vien tik lietuviai, bet ir visa Amerikos visuomenė.

Iki šiol mes tą darbą dirbom paskirai. Susidarė daugelis fondų, kiekvienas savistoviškai veikia ir veikdami paskirai neparodo didelių rezultatų. Viena tik katalikų federacija gali pasigirti, kad turi suaukavus apie 10,000 dolerių, bet ir ta suma negalėtų padengti didelio darbo, kuris surištas su Lietuvos tremtinių šelpimu ir atstatymo visiškos Lietuvos nepriklausomybės.

Šiuo laiku Lietuva pakliūs Hitlerio malonei. Bet gerai žinome, kad Hitlerio pažadai visai nesiskiria nuo Stalino pažadų. Ir vienas ir antras nesilaiko jokių tarptautinių įstatymų bei sutarčių. Grobia svetimas tautas vadovaudamiesi tikrai brutališka jėga. Kas ten šiuo laiku nebutų, Amerikos lietuviai reikalauja visiškos Lietuvos nepriklausomybės, kuri nepriklausytų nei nuo Hitlerio, nei nuo Stalino. Tik lai-

svą nepriklausomą Lietuvą mes pripažinsime ir remsimė.

Todėl neatidėliojant steigkime vieną bendrą ir pajėgų frontą, pritraukime plačiąją Amerikos visuomenę, kuri tikrai galėtų mus pinigais pparemti. Bet pirm to, mes lietuviai turime parodyti savo vėningumą, savo norą ir atsinešimą šiam darbu. Turime parodyti Amerikai, kad mylime savo senąją tėvynę ir norim vėl ją matyti nepriklausomą ir laimingą.

Organizuojamas "LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FUND", kaip tik ir nori suvienyti šiam darbu visus lietuvius ir kartu pritraukti prie šio darbo Amerikos visuomenę. Ir reikia pripažinti, kad fondui tas sekasi. Šiam fondui vadovauja žinomas finansistas lietuvis p. Justinas Mackevičius, kurio norai yra matyti sušelpus Lietuvos tremtinius ir atstatytą Lietuvos nepriklausomą.

Neužilgo lietuviška visuomenė išgirs daugiau apie šio fondo tikslus ir nuveiktus darbus. Todėl mes lietuviai remkime tą fondą, nes gausingomis aukomis remia šį fondą ir kartu Lietuvos vadavimo darbą geroji Amerikos visuomenė. — Adv. A. A. Oliš.

Keistas Likimas

Menedžerius didelio viešbučio ateina į virtuvę ir pradeda dairytis. Kampe jis mato vėrą, kuris nenoromis plauina iš raminačiai sako:

— Mano drauge, aš irgi

Economic Advisor

Isadore Lubin, commissioner of labor statistics, who has been called in by President Roosevelt as his economic advisor on the \$7,000,000,000 lend-lease program.

Skaitykit Sandarą

Amerikos Lietuvių Mėgiamą Savaitraštį

- SANDARA Sutekia įvairias svarbiausias žinias ir nuotykius iš viso pasaulio.
- SANDARA Paduoda tikruosius vaizdus apie Lietuvos žmonių gyvenimą ir raudonųjų okupantų šeiminkavimą.
- SANDARA Kviečia visus Amerikos lietuvius į talką darbuotis už atsteigimą laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos.
- SANDARA Glaudžiai bendradarbiauja su visa Amerikos lietuvių išeivija ir patiekia žinias iš jos darbuotes.
- SANDARA Taipgi, atlieka visus spaudos darbus visiems prieinamomis sąlygomis.

SANDARA

840 W. 33rd St. Chicago, Illinois

Telefonas YARDs 4789

pradėjau savo karjerą, kaip — O aš pirmiau buvau viešindų plovėjas, o šiandien esu bučio prižiūrėtoju, o dabar, menadžeriu. matot, plaunu lėkštes...

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI

610 pusl. didumo, \$2.00 vertės knyga dykai tam

Kas naujai išsirašys "Dirvą" metams už \$2.

Dirva 8 pusl. didumo, metams \$2.; pusei metų \$1.

Populiaris tautinis laikraštis. Eina 26-ti metai.

Ar seniau žmonija kariavo mažiau?

AR ŽMONIJA kada kariavo mažiau negu dabar? Kada buvo 100 metų karas? 30 metų karas? Rožių karas? 7000 MIRUSIŲ LIETUVIŲ. Kas jie tokie? "Dirvoje" kas savaitę telpa mirusių Amerikos Lietuvių vardai ir iš kur jie iš Lietuvos paėjo. Matysis pažymėjimus savo giminių, draugų, kaimynų. Iki galo šių metų mirusių skaičius viršys 7,000.

DIRVOJE telpa eilių dainų, istorinių apysakų, lengvų pasiskaitymų. Dirva jums tikrai patiks.

Pamatymui siunčiama dykai. Priduokit atšly savo adresą

"DIRVA"

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

"The Most Economical Heat in the World"

That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake — no more smoke or soot. No trips

to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts

Puikiausia, Patogiausia Pikenikams Vieta

Willo-West Grove

(A. BUCHAS, Sav.)

German Church Rd., Willow Springs, Ill.

Tai yra puikiausia ir parankiausia, naujai moderniskai įrengta ir lengvai privažiuojama Pikenikams bei visokiems išvažiavimams vieta ir išrenuojame labai prieinamomis sąlygomis.

Taipgi užlaikome puikią lietuvišką užėigą.

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Deginės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAfayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpik, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingėla, Anthony Krušinis ir Benny Ratak

KAIP PASIKLOSI — TAIP ISMIEGOSI

Sako Sena Lietuvių Tautos Patarė

Todėl, pradėkite taupyti seniausioje ir tvirtiausioje lietuvių įstaigoje, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenuskriaudė nė vieno kliento. Indėliai apdrausti Fed. Įstaigoj ligi — \$5,000.00. Mokame 3% nuosimčių.

Išgykite ir atnaujinkite namus, o mes jums pagelbėsime išduodami ilgametės paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinti. Nė vienas pama tuotas prašymas nebus atmetas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOS. M. MOZERIS, Sekr.

3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

Nusitarė Paješkoti Gerų Moterų

— Sveikas, broli Baltramiejau! Nemačiau tavęs bent porą savaitių — kur buvai dingęs?

— Matai, važinėju po Pen cilvanijos steitą su paskaitoms dėl moterų; ką jos turi daryti sulaukusios 40 metų amžiaus.

— Va, tai surado apie ką kalbėti! Laikas but tau liautis juokinius žmones. Jau pradėdi žilti, kaip pavasary obelė, o apie moteris nenustoji rupinėtis. Pagaliau, ką gi tu apie jas nusimani, neturėdamas nei pačios, nei uošvienės?

— Tame ir yra visa gudrybė, Dėde Pakausi. Kol jaunas buvau, tol durnas, o žilas plauk atnešė žmogui išmintį. Ziurėk, nei asilas, nei beždžionė nepražilsta, o protaujantis žmogus — kas kita. Praamžius suteikė vieniems gražius plaukus, o kitiems protą.

— Man atrodo, kad tau nedavė nei vieno, nei kito.

— Ale kur tau! Kiek aš gerų patirimų suteikiau visokiom kumutėm, važinėdamas apie Vilkibusare, Mieganojų, Sienadarį ir kitus miestus. Įeinu į vieną flatą ir randu gražią, gyvą moteriškę, rodėsi, ne senesnė, kaip 30 metų. Bet vaikai — mergaitė kokių 15 metų, o sunus apie 18.

— "Tū but mišiuok ankstai ištektėjai?" — klausiu jos.

— "Visai ne, apie 5 valandą po pietų" — atsakė ji.

Aš jai pradėjau pasakoti kaip reikia mylėti savo vyrą, vaikus ir kaip atrodyti jauna, kad ir pašaliim but smagu pažūrėti į ją. Už tą viską ji man davė vakarieniės ir pusė dolerio pinigais.

— Aš nemanau, kad tau vertėjo duoti nikelį. Apie tuos dalykus ji geriau išmano, negu pats.

— Tame ir yra visos sekretas. Kalbėk žmogui apie tai, ką jis jau žino, tuomet jam bus smagiau klausytis ir gausi geresnį atlyginimą.

— Tai koki nauda iš tavo važinėjimo, jei nieko naujo kitiems nepasakai?

— Aš norėčiau, kad tu, Dėde Pakausi, pavažinėtum kartu su manim į misijas ir paklauskytum mano oficiališkų prakalbų apie moterystės stono šventumą, apie pasiaukavimą ir del ko Praamžius sujungia vyrus ir moteris į neatmezgamą mazgą. Visa tai aš išpasakojau, kaip iš rašto.

— Well, broli Baltramiejau, jeigu tu jau karštai kalbi apie moterystės sakramentą ir taip giri moteris, tai tu nepažįsti švento Rašto ir šventųjų pamokinimo. Juk šventas Petras yra pasakęs: "Man užtenka išgirsti moters balsą, kad bėgčiau nuo jos kur akys veda..." O vienam senam lietuviškam katakizme pasakyta: "Pavina buti vyrui paslušna ir ano klausyti..." Ar tai ne įžeidimas ir paniekinimas moteris?

— O aš sakau, kad ne. Sulaukyti ir pabarti jas reikalinga, nes kitaip jos visus vyrus nusineštų dievaž kur. O apie paklusnumą, tai nesirupink!

vyrui daugiau jų klausio, negu jos vyrų.

Jeigu tu ištikro tam tiki, ką sakai, tai kitą sykį turi važiuoti su misijoms vien tik vyrams. Moterims nereikalingi tavo pamokinimai.

— Bet, žinai, moterų širdis geresnė; jos greičiau paaukoja brolijos reikalams ir del to pas jas lankaus.

Well, jei taip, tai kitą kartą ir aš važiuoju su tavim pasidairyti. Gal ir aš durasiu prielankią moterišką širdį. Taigi kitą savaitę pradėsim kelionę, ar sutinki?

— Olrait, važiuosim įeškoti gerų moterų. O tuom tarpu gud bai ir lik sveikas.

Ne Kaip Jaučiasi Dabar Ir Solomeja Neris

Šiokia tokia Kauno poetė, Solomeja Neris buvo parašiusi apie Staliną ilgą poemą, kurią bolševikų laikraščiai plačiai išgarsino. Vienoje vietoje taip šlovinamas raudonųjų diktatorius:

Plieninis vardas Stalino Sugriaudėjo perkunais. Ir tie, šunim kur skalino, Per vienas kitą griuna.

Raudonarmietis narsus Nunai mus sienas saugo, Mums vardas Stalino šviesus— Kaip tikro tėvo, draugo.

Jo vardas plienas, Dievaži, Jam visa žemė lekiasi, — **Ta žemė nuostabiai graži, Siurbeles nutrenkusi.**

Ir sklinda apie jį plačiai Legendos po pasaulį: Galingi Stalino pečiai Laužia vartus į saulę.

Kažin kaip jaučiasi dabar toji Solomeja Neris, kai Stalino saulė pradėjo temti. Kalkurie tvirtina, jog maskoliai privertė ją parašyti tokius sloviimus. Kaip tai nebut, bet sa vovardą lietuvių tarpe ji sutepė juodu rašalu. Nemažai buvo ir kitų poetų bei laikraštintinkų, kurie per greitai ėmė slovinti Stalino "saulę" ir bolševikiškus stabus.

Apie Žmogaus Sveikatos Tinkamą Apsaugą

Didžiausia Gamtos Dovana— Tibeto arbata IOGOF

Kas iš apšviestųjų žmonių nežino tų pasakiškai nuostabių vaistingumo kokybių, kurių pilni augmenys Tibeto aukštumose, vadinamose Pasaulio Stogu? Arbatos šakelės, užaugintos Tibeto aukštumose, turi savyje aukščiausios rūšies arbatinių gydančių sferų, dėl to Tibeto arbata IOGOF yra stebuklingiausių produktų visam kultūriniam pasauliui.

Dažnai mes girdime nepasitenkinimų, kad žmogus nežinotų tinkamai valdyti savo skilvį. Mes žinome, kad 90 iš šimto žmonių atsigula kapuose tik dėl to, kad neišmoko suprasti savo skilvio reikalavimų. Toks likimas laukia žmonių ir šiandien dėl to, kad jie nesupranta ką gavo jų skilvys ir neduoda jam to, ko reikalauja.

Mes žinome, kad dažnai žmogus duoda savo skilviui

Ant Lietuvos valdžios įstaigų ir mokyklų vėl užplėvėsavo Trispalvė Vėliava. Čia mato me V. Kudirkos liaudies mokykla Šančiuose, kur vėl skambės lietuvių Dainos ir Himnas.

kenksmingų, o ne naudingų dalykų. Jis taip daro ne dėl to, kad taip nori, bet dėl to, kad nežino ko jo mašinai reikia. Gamta davė žmogui tą mašiną visam amžiui ir skaudžiai baudžia tuos, kurie nesistengia tą mašiną tinkamai valdyti. Dažnai girdime, kad žmogui reikia operacijos su-taisyti apendicitą, ar pašalinti vėžį. O juk gamta klaidų nedaro. Gamta nekuria nieko nereikalingo: kas tik yra žmogaus organizme, viskas būtinai reikalinga. Jei kurią organizmo dalis reikia pašalinti, tai tik dėl to, kad jos nebuvo tinkamai saugojamos ir sugedo. Netikėtai mašinistas, kuris neišmoka užlaikyti ir saugoti tos didžiausios dovanos, kokią suteikė jam gamta. Toji dovana — GYVYBĖ.

Tibeto arbata IOGOF pataisys tavo skilvį, sutvarkys maisto virškinimą ir persikeitimą, sutvirtins nervų sistemą, sutrumpins ir sumažins kraujo spaudimą, pagerins visą organizmą, kitaip sakant — pilnai atremontuos visą tavo kūno mašiną ir atitaisys visus sugedimus, koki jau pasidarė dėl blogo mechaniko apsilėidimo — tavo paties nepaisymo.

Tibeto arbata IOGOF duos tau, žmogau, galimybę pailginti tavo gyvenimą bent šimtų metų. Tai minimumas. Kiek vienas žmogus, kuris paklauso, kuris paklauso patarimo, kaip valdyti savo organizmą, privalo gyventi 100 metų. Patarimas visiškai nemokamai.

Minėdamą 25 metų sukaktį toj pačioj vietoj Dėdės Ambraziejaus Agentura įsteigė naują skyrių: pasauly geriausios Tibeto arbatos IOGOF generalinę atstovybę Jungtinėms Valstybėms ir Kanadai. Arbata pardavinėjama po \$2.50 svarui; po \$1.50 pusei svaro; 75c. ketvirtis svaro.

— Joseph Ambraziejus. 168 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 8-7179

Paješkoma Merginos

Paješkau lietuves merginos arba moteries. Turiu namus ir biznij; vienam nuobodu gyven ti. Daugias per laišką paraklausiu. — **George,** R. D. 1, Box 11059, Van Dyke, Mich.

Visi SLA. 36 kuopos nariai trečiadieny, liepos 2 dieną, prašomi atsilankyti į svarbų susirinkimą, kuris įvyks šiam Lietuvos Auditorioj. — A. Zalatorius, pirm.

SIMET INVESTUOKITE!

General Motors FRIGIDAIRE

Gausite Geriausius Dividendus Savo Gyvenime — Apsaugosite Sveikatą Turėsite Geresnį Maistą Ir Sutaupysite Daug Pinigų

1941 MODEL CD-6

Pamatę kitus, pamatykite General Motors Refrigeratorius PROGRESS KRAUTUVEJE — greitai patitikrinsite, kad GM yra visais išrovimais geriausias refrigeratorus dėl tamstų. Dėl ekonomiško, dėl geresnio ir saugesnio maisto užlaikymo, dėl patogumo ir gražiausios išvaizdos. PROGRESS Krautuvė yra autorizuota GM pardavėja ir užlaiko pilną 1941 metų modelių pasirinkimą. Kainos labai žemos. Pilni 6 kubikų pėdų dydžio 1941 GENERAL MOTORS FRIGIDAIREs nuo

\$124.95

Lengvi Išmokėjimai Pritaikomi Visiems Didelė Nuolaida Už Seną Šaldytuvą

PROGRESS FURNITURE CO

3222-24-26 South Halsted Street Prie 32-ros Gatvės

Vedėjai ir Pardavėjai pasirenge maloniai patarnauti. J. Nakrošis, S. Semaitis, C. Bakšienė, J. Miallis ir kiti.

Mūsų Komunistai Yra Giliai Nusiminę

Jie Tikėjo, Jog Raudonoji Armija Yra Ištikro Nenugalima.

Pradedant nuo "Vilnies" štabo ir baigiant eiliniai, lietuviški bolševikai atrodo nusiminę ir demoralizuoti. Jie visur skelbė, jog proletariška Rusija yra stipriausias sutvėrimas visam pasauliui ir niekas jos negalės pajudinti.

Tačiau pranešimai iš karo fronto rodo ką kitą. Naziai

žygiuoja į Rusiją greičiau negu į Lenkiją ir raudonoji armija neįstengia atsispirti. Jie taip pat tikrino, jog Stalinas pagrobė Lietuvą, kad apsaugotų ją nuo karo. Tuom tarpu Stalinas kaip tik ir užtraukė ant Lietuvos žmonių karo baisenybes.

Taigi iš kurios pusės nežiūrėsi, komunistai apgaudinėdami kitus, apgavo ir save. Jie laukė stebuklų, kaip kokios davatkos, bet stebuklai neišsipildė ir Stalino gvardija traukiasi atgal.

MARGUTIS
"DIENZODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932 1450 Kil. — 10-TI METAI

WHFC

Sekmadieniais—1 val. popiet Darbo Dienomis—9:30 v. v.
• PENKTADIENIAIS
• ŠESTADIENIAIS
7 val. vakare

NAMŲ STATYTOJAS — Kontraktorius

Parupinu paskolas naujų namų budavojimui; remontuojau namus ir krautuvių frontus. Mūsų darbas yra garantuotas. Jei norite pastatyti namą ar pagerinti esamą, kreipkitės prie mūsų ir gausite patarimus veltui.

GEO. BORCHERT
Lietuvis Kontraktorius
6539 So. Ashland Ave.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkrautom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Mūsų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted Street
Saukit Tel. VICTory 0066

M. J. KIRAS
Home Builders Real Estate
NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS
3251 So. Halsted St.

AUTOMOBILISTŲ ATYDAI!

Kuomet Jusų Automobilis Netvarkoj Kreipkitės Prie

A. Kielos

3613 S. Halsted St.

Jis Taiso Motorus, Brakes (stabdžius), Fenderius ištaiso ir suveldina (suvirina), maliavoja ir atlieka visus kitus taisymo darbus.

KAINA PRIEINAMA Darbas Garantuotas

Jei Insurance Reik, Pas Vileišį Eik!
The Prudential Ins. Co. of America
Dr. Petras Vileišis, Atstovas Office:
175 W. JACKSON BLVD. SUITE A-1820
Home Office: Newark, N. J. Residencija:
4432 So. California Avenue Tel. Lafayette 0771

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Dėl Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2608 W. 47th Street Telephone 1083

Leo Norkus, Jr.

AMBROSIA & NECTAR Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

J. Hertmanavičius Šiek Tiek Sustiprėjo, Bet Tebėra Ligoninėj

Mūsų veteranas darbuotojas J. Hertmanavičius dar kovoja su liga. Išbuvęs savaitę Southtown ligoninėj jis grįžo namo, bet kadangi namuose nėra kam prižiūrėti, tai jis vėl buvo patalpintas į ligoninę. Šį kartą St. Paul — Bridgeporte.

J. Hertmanavičius pareiškė, jog jis norėtų greitai pasveikti, kad gavus progos pasidarbuoti dar nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Dabar jį prižiūri Dr. P. Zilvitis.

ra orchestra, grieš visokius šokius. Bus visokių gėrimų, užkandžių. Kurie atsilankys, turės "good time". Komitetas: K. Davis, J. Martinkus ir P. Budreckis, darbuojas, kad šis piknikas gerai pavyktų.—PF.

Pranešimas SLA. 134 Kuopos Narėms

Šiuomi pranešu, kad minėtos kuopos liepos mėnesį susirinkimo nebus, nes visos narės savo mokesčius yra pilnai apsimokėjusios, todėl ir nutarta turėti atostogas.

— K. Katkevičienė, Sekr.

P-ni S. Smetonienė Buvo Išsilaužus Ranką

Viešint Tabor Farmoje, Mich. ponią S. Smetonienę ištiko nelaimė. Eidama laiptais žemyn ji paslydo ir puldama išsilaužė ranką. Dabar P-ni S. Smetonienė negalės valdyti tos rankos iki perskeltas kraujas vėl nesuaušs.

Pagerbė P-nus A. Brasiškis.

Pereitam sekmadienį skaitlingas burys draugų ir giminių pagerbė P-nus Antaną ir Veroniką Brasiškis jų 10 metų šeimyninio gyvenimo sukaktuvių proga. Graži puota buvo surengta Marquette Hall, 6908 S. Western Ave.

Namuose Ir Ramiu Laiku Gali Visko Atsitikt

Mrs. Stella Kunickienė, 50 metų, gyvenanti 3148 South Union Ave. užmgo bevirdama vakarienę. Vanduo išbėgdamas užgesino gazą. Taip viskas ir pasiliko iki nesugrįžo burdingierius Adomas Kazauskas, kuris suuožęs gazą tuojau atidarė langus ir pašaukė policiją. Moteriškė išliiko gyva.

Lietuvos Ukaininko Djos Piknikas Iyks Šiam Sekmadieny

Lietuvos Ukaininko dr-jos piknikas įvyks sekmadienį, birž. 29 d., A. Butcho darže, Willow West Grove, German Church Road, netoli Willow Springs Road.

Prašoma, kurie galite, atvažiuokite į pikniką. Bus ge-

Susirgo p. G. Nacrosch

Žinomas Chicago lietuvių biznierių ir Progress Furniture krautuvės vedėjas p. Geo Nacrosch sunkokai susirgo ir dabar guli ligoninėj. Rugštaus Pieno Klubas, kurio prezidentu yra komp. A. Pocius linki jam kuogreičiausiai pasveikti.

Sužeidė Savo Automobilį ir Gavo Dar Pabaudos.

Busimas p-nų Geo. Borchertų, 4451 S. Troy St. žentas Andrew Justice taip greitai važiavo pamatyti savo sužiedotinės, kad jis atsimušdamas į kitą sudaužė savo automobilį. Teisėjas J. T. Zuris, išklaušęs jo pasakojimų paskyrė \$10 pabaudos. Jaunasai Andriejus neužilgo išeina į kariuomenę, todėl automobilius jam visvien nebus reikalingas.

"Margučio" Piknikas Iyks Liepos 6 diena

Didysis "Margučio" piknikas — suvažiavimas bus sekmadienį, liepos 6 dieną, Liberty Grove. Programa žada būti labai prašmatni ir pilna juokų. Sakoma, jog komp. A. Vanagaitis turįs suorganizaves chorą iš 6666 asabų, o Balmtramiejus turėsiąs kurtių koncertą.

Jaunimui ir suaugusiems bus puiki proga pasižokti ir pasilinksminti. Visi kviečiami ruoštis prie šio "Margučio" pikniko Liberty Grove.

New Yorko miestas turi 1,669,904 telefonų, tai yra daugiau negu visoj Prancuzijoje arba Azijoje.

Atidaro Naują Dirbtuvę Nuo Liepos 1 Dienos

P. VAISVILA

Lietuviai su savo biznio įstaigomis artinasi prie vidur miestio. Broliai Petras ir Jonas Vaisvilai, turį Mid-West Armature Service, 813 W. 35 St. nuo liepos 1 dienos atidarys naują skyrių nuosavam name, 2016 South Wabash Ave. Naujoji įstaiga vadinsis Masters Armature Service.

Visiems lietuviams, automobilių savininkams, patartina pasiaudoti šių įstaigų patarnavimu. Taisoma, apverčiama arba išimainoma generatoriai, starteriai ir pilnas rinkinys armaturos. Darbas yra garantuotas.

Pagaliau Išsipildė Kap. T. Turskio Troškimai — Išleido Knygą

Per ilgą laiką kap. T. Turskis nusiskundė, kad anglų kalboje nėra tinkamo aprašymo apie lietuvių, jų praeitį, kultūrą ir kalbą. Nesulaukdamas, kad kiti ką nors padarytų, jis su pagelba Chicago universiteto studentės p-lės Corine Coulson sumanę užpildyti tą spragą.

Pirmiausia pagamino rankraštį: "Lithuanian History,

Vargo ir Kančių Šalis

Vai daug vandens tavimi, Nemune, tekėjo, Vai daug dar ašarų tekės. Tavimi, Lietuva, vis niekas netikėjo, Tavimi niekas netikės.

Atnešė teutonas tau kadaise kryžių Ir Dievo žodžiu pridengtas klastas. Tu vis būvaj ant vieškelio, ant kelio didžio, Tu vis — nenuoramų tauta.

Ir ėjo priešai, tavo kuną mindė: Tekėjo kraujas upėm — ne lašais, O tujen savo veidą sopulingą Aukštai iškėlusį laikai.

Tu šandie priešų apsupta, varguole, Širdie, po pilka rudine! Tai tu Europą nuo mongolų Apygnei nuoga krutine!

J. Aleksandravičius.

Birutės Choras Rengia Naktinį Pikniką

Šeštadienio vakare, liepos 19 dieną, Birutės choras rengia idomų naktinį pikniką Liberty Grove, Willow Springs. Atsilankiusiems bus suteikta proga laimėti keletą dovanų. Visi Chicago lietuviai kviečiami dalyvauti šioje pramogoje.

Pasak jo, jau keletas Chicago universiteto profesorų užsisakė ją. Knygos kaina 50c. Jei kam svarbu sužinoti daugiau apie lietuvių, tai galite nusipirkti tą knygą Sandaroje.

Suskambės Vestuvių Varpai

P-lė Algreda Grigonis, dainininkės Aldonos Grigoniūtės sesuo, žengia į motystės stoną su Charles Bimba, sunum West Pullmano biznierių Juozo Bimbos. Jaunasai Charles dabar gyvena Detrote ir yra prezidento pagelbininku Tuff-Hard korporacijoje.

Vestuvės įvyks birželio 29 dieną Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioj, 11 val. išryto, o puota — Dariaus-Girėno svetainėj, 4416 S. Western Ave. — ARJ.

ADVOKATAI

VYTAUTAS TARUTIS

— ADVOKATAS —
3133 So. Halsted Street
Tel. CALumet 6877
Val: 11—2 diena ir 4—8 vakaro
134 N. La Salle Street
Room 2014 Tel. STate 7572
3149 So. Halsted Street
Tel. VICTory 2679

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS

LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS

LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE

ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakaris: Panedėno, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėno, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

valgių demonstratorė ir pieno ekspertė toliau išaiškino pieno chemikales ypatybes ir parodė su specialiai paruoštom mapom, kad piene koncentruojasi daugiau įvairių vitaminų, kaip bile kuriam valgyje ir kad pienas yra svarbiausias vienintelis valgis ir ekonominu atvėju.

Po demonstracijos buvo rodomos filmos, kuriose parodė dabartinį aukštos rūšies karvių, pieno sterilizacijas, bakteriologinę suplymo ir pristatymo priežiūrą. Filmos pasakotojas įdomiai atpasakojo kaip ši piėno priežiūra žengia pirmyn, kad pasiekus vis aukštesnį sanitarijos laipsnį.

Daktarė Slakienei asistuojančios komiteto narės: pp. Sholis, Varašius, Miksha, Kun-

drotienė, Micevičienė ir pirminkė Narvidienė rupinosi, kad antroji dalis popiečio, kuriame visos susirinkusios ponios losė kortom arba Kauliukai, eity sklandžiai.

Komitetas dėkoja narėm už dovanotus durių pryzus ir ypatingai Daktarėi Slakienei, kurios sumanį ideja turėjo tokius smagius ir pamokinančius rezultatus susirinkusiom kuopos narėm ir jų viešniom.

— V. Byanskiėnė.

ED. W. BAKS

REAL ESTATE — LOANS
Insurance and Builders
Esu šiame biznyje 20 metų.
Pagelbėju gauti visokias paskolas; statau namus, mainauiuos ir parduodu.
Visais real estate reikalais kreipkitės į

Ed. W. Baks
4472 Archer Ave.
Tel. Virginia 1109
CHICAGO, ILL.

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS

LIETUVIS DENTISTAS
3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6-30 to 8-30
No Office Hours Wednesday

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Dr. Agnes L. Karwoski

PHYSICIAN AND SURGEON
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
2100 West 35th Street
Ofiso valandos: iš ryto 10-12; Popiet: 2-4 ir 7-9 vakare.
Telefonas: Ofiso Virginia 3355 Namų Yards 2161

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. J. J. Simkus

DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos: 9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3387

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Išklyrus Antrnio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniai ir Sešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sakmadieniai: 9 iki 12 val. rytals
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6400 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6669

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—4
Seredomis ir Nečėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

YARds 4787

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921

DR. BERTASH

756 W. 35th Street
Cor. of 36th and Halsted St.
Ofiso valandos: nuo 1-3; 6-30-f 8
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061

Dr. Joseph Kella

Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose

Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programus Antradienio ir Šeštadienio rytals, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu Saltimieru

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

N A R I A I
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lithuania Avenue YARds 4908

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 WEST 18TH ST.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA

3319 So. Lithuania Ave. Phone Yards 1129